

چالش‌های زبان فارسی در فضاهای بیناگفتمانی مهاجرت

سارا برامکی

دکتری زبان و ادبیات فارسی

چکیده

سعی این مقاله بر آن است تا با مطالعه متون ادبیات مهاجرت فارسی، به بررسی و تحلیل وضعیت حضور و کاربرد زبان فارسی در فضاهای بیناگفتمانی مهاجرت بپردازد. این کاوش برای پاسخ به این پرسش است که مهاجر ایرانی در سرزمین میزبان با چه چالش‌های زبانی مواجه می‌شود و برای فائق آمدن بر این چالش‌ها چه راهکارهایی در پیش می‌گیرد؟ برای دستیابی به این پرسش تعدادی از متون ادبیات مهاجرت فارسی مطالعه و تحلیل شده است. روش پژوهش تحلیلی-توصیفی است. فرض پژوهش بر این است که زبان یکی از مهم‌ترین عناصر هویت‌ساز چالش برانگیز مهاجران در سرزمین میزبان است و از دغدغه‌های اساسی میزبان و مهاجر در فرایند مهاجرت است. توجه به زبان مادری و چالش‌های زبانی مهاجر در سرزمین میزبان در همهٔ رمان‌های بررسی شده در این پژوهش منعکس شده است اما در بعضی از این داستان‌ها زبان به یکی از دغدغه‌های نویسنده تبدیل می‌شود. بیشتر مهاجران این رمان‌ها که از مهاجران نسل اول هستند ضمن یادگیری زبان میزبان، تمام تلاش خود را برای حفظ و نگهداری زبان مادری به کار می‌بندند. در آثار بررسی شده در این تحقیق، مهاجران همچنین از طریق تقلید از زبان میزبان و ترکیب زبان مادری با زبان میزبان، زبانی هایبریدی خلق می‌کنند که به صورت دقیق مطابق با صرف و نحو هیچ یک از دو زبان نیست و استفاده طولانی مدت از این گونهٔ زبانی جدید، ممکن است به زبان میزبان آسیب برساند. **واژان کلیدی:** زبان فارسی، فضای بیناگفتمانی مهاجرت، چالش‌های زبانی.